

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venlo
Van: Fracties D66 Venlo / EENLokaal / Groenlinks Venlo / PvdA Venlo
Schriftelijke Vervolgfragen ex. artikel 44 Reglement van Orde

Venlo, 23-02-2024

Onderwerp: Schriftelijke vervolgvragen Verkopen grond van Californië BV aan eigen directeur

Geachte College,

Op 09-02-2024 ontving de gemeenteraad Venlo uw [antwoorden](#) op de schriftelijke [vragen](#) van de fracties EENLokaal, D66 Venlo en Groenlinks Venlo. Na bestudering van uw antwoorden, enkele onduidelijkheden/onvolledigheden en verdere inlichtingen die ons ter ore zijn gekomen, hebben wij enkele vervolgvragen aan uw college. Wij delen deze vragen graag op in drie secties:

- De casus omtrent Californië zelf, waarbij er mogelijk zelfverrijking van een voormalig bestuurder van Californië BV heeft plaatsgevonden;
- De totstandkoming en oplevering van het (vertrouwelijke) onderzoeksrapport naar deze casus;
- De lessen voor de toekomst die al dan niet getrokken moeten worden uit deze casus en haar afhandeling.

De Casus Californië

- 1) Kunt u ons informeren over de maximumbedragen tot welke zowel Californië BV, alsook Greenport BV (in)directe aandeelhouders moeten informeren, ofwel (in)directe aandeelhouders toestemming moeten verlenen alvorens over te gaan tot transactie? Is er in deze casus en bijbehorende transactie sprake geweest van een dergelijke informatie/verzoek tot verlenen van toestemming? Heeft de gemeente Venlo aan een dergelijke transactie toestemming verleend? Waarom wel/niet?

De totstandkoming en oplevering van het onderzoeksrapport

De grondcasus rondom Californië BV heeft geleid tot een vertrouwelijk rapport aan de hand van mr. Frans Stibbe van Ivy Advocaten. In de onderzoeksopdracht die voorafging aan dit rapport is als voorwaarde gesteld dat het eindrapport vertrouwelijk opgeleverd zou worden en indirecte aandeelhouders (waaronder de gemeente Venlo) alleen een rapport op hoofdlijnen zouden ontvangen, niet het gehele rapport (ook wel eindrapport).

- 2) Wie heeft de onderzoeksopdracht voor dit onderzoek opgesteld, definitief goedgekeurd en vergund? Welke rol had de gemeente Venlo in dit traject?

Bronnen melden ons dat dat tussen 15 februari en 17 maart alle aandeelhouders (ook de indirecte aandeelhouders, inclusief de gemeente Venlo dus) de concept-onderzoeksopdracht niet alleen hebben kunnen inzien, maar ook in staat zijn gesteld om input en commentaar te leveren op de onderzoeksopdracht. In de beantwoording op de oorspronkelijke vragen naar deze casus bevestigt uw college dit:

-- "De gemeente heeft (net als de andere aandeelhouders in het Ontwikkelbedrijf) als indirect aandeelhouder en via de directie van het Ontwikkelbedrijf, kennis kunnen nemen van het concept onderzoeksplan en protocol en hierop kunnen reageren. Daarbij is afgewogen dat, met de door de (indirecte) aandeelhouders geplaatste opmerkingen bij het concept onderzoeksplan en protocol, de onderzoeksvragen zodanig geformuleerd zijn dat de informatie waar behoefte aan is, hiermee verkregen zal worden." -- (Antwoord vraag 4)

3) Heeft de gemeente Venlo ook daadwerkelijk input geleverd op de concept-onderzoeksopdracht? Zo ja, wat voor commentaar is er geleverd? Wie heeft dit commentaar geleverd en onder wiens mandaat is dit teruggekoppeld naar de onderzoeker? Graag ontvangen we alle bijbehorende relevante correspondentie en documentatie op dit onderwerp, zoals oorspronkelijke verzoek tot leveren van commentaar/input, concept-onderzoeksopdracht, input van mogelijk commentaar, enz.

In het antwoord op vraag 2, schrijft uw college:

“Wij hebben geen besluit genomen over de wijze waarop met de geheimhouding van het rapport dient te worden omgegaan, immers de gemeente Venlo is geen aandeelhouder in de BV Grondexploitatie maatschappij Californië (hierna te noemen: Californië BV).” (Antwoord vraag 2)

Dit oogt nogal strijdig met het door u gegeven antwoord op vraag 4 (zie vorige pagina): Als de gemeente Venlo de mogelijkheid heeft gehad om commentaar/input te geven op de concept-onderzoeksopdracht, moet zij ook in staat zijn geweest om commentaar/input te geven op de elementen van geheimhouding die al aanwezig waren in deze concept-onderzoeksopdracht. Het kan ook zijn dat er geen commentaar is geleverd; dan lijkt het college echter passief te hebben toegestaan dat de controlerende en kaderstellende rol van de raad ernstig beperkt werd en daar niet tegen opgetreden werd.

4) Is de gemeente Venlo op enig moment direct in staat geweest om input/commentaar te geven op de uiteindelijke vertrouwelijkheid van het uit te voeren onderzoek en/of rapport? Zo ja, heeft de gemeente Venlo hier dan gebruik van gemaakt en op welke manier? Zo nee, waarom niet? Graag toelichting.

Uw college heeft de gemeenteraad geïnformeerd over de vertrouwelijke onderzoeksopdracht die uiteindelijk is vergund: zoals u in RIB 86 2023 stelt, hebben onderzoeksplan en onderzoeksprotocol, onder oplegging van geheimhouding, ter inzage gelegen voor de gemeenteraad tussen 30 juni 2023 tot en met 7 juli 2023. De opdracht tot het onderzoek is naar onze informatie vergund op 17 maart 2023 aan Ivy Advocaten.

5) Kunt u ons vertellen waarom de strekking van deze onderzoeksopdracht alleen onder voorwaarde van vertrouwelijkheid mocht worden ingezien?

6) Kunt u de bovenstaande termijn bevestigen? Heeft uw college inderdaad de raad inzage gegeven in de onderzoeksopdracht, nadat deze opdracht al vergeven was?

7) Als de gemeente Venlo inderdaad in staat is gesteld om commentaar/input te leveren op het concept onderzoeksplan en -protocol, waarom is de gemeenteraad dan pas geïnformeerd over het plan/protocol van dit onderzoek nadat de onderzoeksopdracht al was goedgekeurd?

Na oplevering van het rapport door Ivy Advocaten is er aanzienlijke ophef ontstaan ten aanzien van de vertrouwelijkheid van het eindrapport: door de opgelegde vertrouwelijkheid zijn alle relevante controlerende publieke organen (gemeenteraden en Provinciale Staten) niet in staat om hun controlerende functie goed uit te voeren.

In het antwoord op vraag 8 in de vorige set schriftelijke vragen, schrijft uw college:

“De gemeente Venlo heeft geen rapport ontvangen en eveneens geen inzage gehad in de conceptversie van het rapport van de heer Stibbe. De gemeente heeft daar dringend om verzocht, maar desondanks geen inzage verkregen, hoewel een vertegenwoordiger van de provincie en van Horst aan de Maas dat wel hebben gekregen.”

8) Waarom is de gemeente Venlo akkoord gegaan met het niet mogen inzien van het concept- en/of eindrapport, op basis van de argumentatie dat “de gemeente Venlo niet in het rapport voorkwam” (*geparafraseerd*)? Heeft uw college er alles aan gedaan om alsnog te proberen (op zijn minst vertrouwelijke) inzage te krijgen in het volledige eindrapport van Ivy Advocaten? Kunt u dit onderbouwen met correspondentie/documentatie? Indien ja, graag inzage in deze correspondentie.

9) Deelt u onze mening dat de controlerende en kaderstellende rollen van de volksvertegenwoordiging een zeer zwaarwegend belang heeft en ten alle koste en tijden zo goed mogelijk gewaarborgd moet worden?

10) Bent u van mening dat uw college er in deze situatie alles aan heeft gedaan om de raad in staat te stellen niet alleen haar controlerende, maar ook kaderstellende rol in de totstandkoming van dit onderzoek te garanderen? Indien ja/nee, kunt u dit verder toelichten en/of onderbouwen?

Lessen voor de toekomst

Deze aanleiding en afhandeling van deze casus verdient voornamelijk op geen enkele manier de schoonheidsprijs. Er hebben mogelijk malversaties plaatsgevonden onder het (in)directe oog van publieke overheden. In de publiek-private samenwerking uit deze casus konden overheden staken overheden indirect publiek geld in zakelijke constructies, waarna ze het desbetreffende geld en gerelateerde transacties niet of beperkt konden controleren.

11) Kunnen (de)centrale overheden volgens uw college nog veilig deelnemen aan publiek-private samenwerkingen en gelijktijdig de kaderstellende en controlerende taken van de volksvertegenwoordiging afdoende borgen? Zo ja, bestaat er volgens uw college verschil tussen de wenselijkheid van het deelnemen van overheden aan publiek-private samenwerkingen als directe, of indirecte aandeelhouder en het bezitten van een minderheid/meerderheid van de aandelen?

12) Zijn er op dit moment nog andere publieke of zakelijke constructies waarin de gemeente directe of indirecte aandeelhouder is? Indien ja, graag een volledig overzicht.

13) Deze casus in acht nemende, is de mening van uw college de grip en controle van de gemeente Venlo op wat er gebeurt binnen deze publiek-private samenwerkingen voldoende? Waarom wel/niet? Welke lessen kunnen we leren uit de casus Californië die we ook elders kunnen toepassen?

14) Het vertrouwen in deze specifieke samenwerking is door deze affaire en het gebrek aan transparantie over het verloop ervan ernstig geschaad. Ziet het college noodzaak om deze publiek-private samenwerking op korte of middellange termijn te beëindigen? Zo ja, onder welke voorwaarden? Zo nee, waarom niet?

Graag ontvangen wij de beantwoording van deze vragen binnen de gestelde beantwoordingstermijn, waar mogelijk eerder.

Met vriendelijke groet,

Marc Vervuurt (D66 Venlo), Leon van den Beucken (EENLokaal), Wim Janssen (Groenlinks Venlo), John Spijksma (PvdA Venlo)